

Høringsinnspill til høringen om

Meld. St. 18 (2020-2021): Oppleve, skape, dele

fra Kirkerådet, Den norske kirke og KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter

“Bruk oss mer!”

Kirkerådet og KA støtter målene i stortingsmeldingen og er positive til en egen stortingsmelding som setter kulturpolitikken for barn og unge på agendaen. I vårt høringsinnspill ønsker vi å presentere kirken som kulturaktør- og arena for barn og unge som både trossamfunn og arbeidsgiver. På side 42 i Stortingsmeldingen finner vi en fargerik illustrasjon som viser de mange arenaene der barn og unges skaperkraft og kultur kommer til uttrykk: Biblioteket, kinoen, fritidsklubben, kulturhuset og kulturskolen. Det er en nydelig tegning – men vi savner en kulturarena der tusenvis av barn- og unge deltar: Kirken.

Vi vil gjerne bidra til å gi alle barn og unge tilgang til kunst og kultur, å sikre at kunst og kultur for barn og unge holder høy kvalitet, og de kan oppleve og skape kultur på egne premisser. I Den norske kirke er barn og unge både aktører, deltakere og mottakere av ulike kunst- og kulturuttrykk. Vi håper komiteen kan løfte fram betydningen av det kirkelige arbeidet for barn og unge og ikke minst kraften som ligger i tettere samarbeid og samskaping mellom kommune, skole, barnehage, frivillige organisasjoner og kirken. Spørsmålet stortingsmeldingen reiser er hvilken rolle kirken og andre tros- og livssynssamfunn kan spille som arena og premissleverandør for kulturarbeid for, av og med barn og ungdom i tiden som kommer.

En modell som gir mer til flere

Kirkelig barne- og ungdomsarbeid har i Norge en over 150 år lang historie, og Den norske kirke har organisert sitt barne- og ungdomsarbeid på en annen måte enn de fleste trossamfunn. I stedet for selv å drive en egen barne- og ungdomsorganisasjon, har kirken valgt en modell som sørger for mer kultur til flere, gjennom å søke samarbeid fremfor eierskap. Derfor driver et mangfold av kristne organisasjoner arbeid for barn og unge i samarbeid med menigheter i hele landet. Resultatet er et blomstrende mangfold av kulturarbeid for barn og unge der Den norske kirke er en viktige bidragsyter for barn og ungdoms kulturtilbud.

I 2019 hadde 982 av landets menigheter barnekor, med over 18 700 medlemmer. Mange steder driver for eksempel kantorer orgelskoler, det finnes kulturskoler drevet av KFUK-KFUM Norge og 9 178 barn utforsket egen kirke i forbindelse med den årlige Tårnagenthelgen. I 2019 var også 545 495 skolebarn på gudstjeneste i en kirke, der de fikk oppleve kirkebyggets arkitektur, kirkemusikk og fikk del i salmetradisjonen.

Kulturarv og kirkens posisjon som kulturaktør for barn og unge

I alle lokalsamfunn finner vi et kirkested med et kirkebygg som forteller om lokal historie, arkitektur, kunst og håndverk. I tillegg er kirkestedene bærere av immateriell kultur og naturlige steder for refleksjon over eksistensielle spørsmål. Med sin særegne arkitektur, alder og historie forvalter kirken kirkebyggene på vegne av hele befolkningen, uavhengig av den enkeltes forhold til tro eller mangel på tro. Denne holdningen står sentralt i den kommende *Strategi for kirkens kulturarv*. Ungdommens kirkemøte diskuterte temaet engasjert høsten 2020, fordi dette er viktig for også de yngre aldersgrupper. De pekte på at: *“Kulturarv handler om relasjon og tilhørighet. Vår kirkes og vårt lands historier er så tett sammenvevde gjennom de siste tusen år at de ikke kan skilles. Den kirkelige kulturarven tilhører derfor alle, men forvaltes av kirken på vegne av hele nasjonen.”* Barn og unges medvirkning er også sentralt i Kirkemøtets sak *KM 11/18 Rapport og veivalg for Den norske kirkes kunst- og kultursatsing*; *“Det er en forutsetning at barn og unge får være med å utforme og delta aktivt i kirkens kulturarbeid.”*

Den norske kirke forvalter en kulturarv som får frem både røttene og mangfoldet i den norske identiteten. Gjennom kirkebygg, salmer på folketoner, salmer på samiske språk og kvensk, fra Nidarosdomens guttekor til Nanset Ten Sing, og gjennom en liturgi med røtter fra hellensk, romersk og jødisk kultur, tar kirken barn og unge i Norge inn i en tradisjon som gir rom for dannelse og utforsking av seg selv som menneske og kulturutøver.

Den kulturelle skolesekken nevnes som et sentralt virkemiddel for å nå målene for barne- og ungdomskulturfeltet. Vil vil fastholde Den norske kirke som en viktig samarbeidspartner også her. Gjennom et godt samarbeid mellom skole og kirke, gis barn og unge mulighet til å bli kjent med lokal historie. I Skien får skoleelever bli kjent med Skien kirkes arkitektur, byhistorie, og ny kirke etter kirkebrannen i 1886, og i Bærum kommune går alle 6.klassingene pilegrimsleden. Mange kor og korps bruker også regelmessig kirkerommet som arena for sine opptredener. Disse eksemplene, og mange andre, viser hvordan barn og unge får oppleve kirkene som levende kulturskatter.

Med dette gis kulturkomiteen en tydelig oppfordring:

- For at staten og trossamfunnene skal spille hverandre gode og sammen skape et bedre Norge for innbyggerne jf. ny Lov om tros- og livssynssamfunn, må ikke trossamfunnenes arenaer behandles som noe som kun angår den private sfære.
- Den norske kirke er en viktig partner for at staten skal nå sine mål innen barne- og ungdomskultur. Vi er til stede i hele landet, med et omfattende apparat i sving. Bruk oss mer!
- Lag rammer som gjør at vi kan skape et tettere samarbeid mellom kommune, skole, barnehage, frivilligheten og kirken.
- Vi ønsker å bli invitert inn på lik linje med andre kulturaktører i kommunale og fylkeskommunale utvalg, råd og komiteer hvor kulturpolitikk drøftes og forvaltes.

Det vil alle tjene på - ikke minst barn og unge

Ved spørsmål, kontakt:

Stine Kiil Saga

*Seksjonsleder, seksjon for barn, unge og
trosopplæring i Kirkerådet*

ss834@kirken.no

tlf 990 14 056

Jens A. Bjelland

seniorrådgiver i KA

jens.bjelland@ka.no

tlf 993 65 798